

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для русского народа въ Америцѣ и органъ „Русского Народного Союза“.

Рокъ VIII.

Олифантъ, На. Середа 3-го Октября 1900.

Число 37.

КАЛЕНДАРЬ.

Октябрь.	
3 С.	Бастафий и Плавиль
4 Ч.	Кондратьев (Отд. Возд.)
5 П.	Фомин (Отд. Возд.)
6 С.	Зачатье Иоанна Крест.
7 П.	17. по Сом. Фела перемуч.
8 П.	Бифисия перем.
9 В.	† Престав. Иоанна Сванг.

ЖИЗНЬ.

Водъ Редакціи. — Переглядъ тыждневый. — Что думать? — История двухъ страйковъ. — Довгій. — Розмова на „Стрѣхъ“. — Новинки. — Стихи: Проворный Инскъ. — Феластонъ. — Что дѣе на американской Руси? — Стихи: Хлопское сердце. — Колысанка. — Для нашихъ дѣтей. — Всаяна. — Оголошени.

Водъ Редакціи.

Просимо нашихъ доджниковъ, що бы чинъ скорше за „Свободу“ заплатили ели не весь довгъ, то бѣда часть якусь, бо въ противномъ разѣ перестаномъ посылати нѣхъ нашу газету.

Перенонаня авторѣвъ, статей, дописей и т. п. друкованыхъ въ „Свободѣ“, не сѣтъ всегда перенонанями редакціи; помѣщаемо ихъ бо вѣриво въ свободу слова.

Руско-английскій провѣдникъ (книжка до науки англискаго языка написана Ст. Микаромъ) вже готовый. Коштуе 50 центъ, котрый треба прислати напередъ.

Хто хоче достати календаръ на рокъ 1901 велику а цѣкву книжку зъ многими образками, нехай прише 50 центъ до нашей редакціи. По новомъ роцѣ буде правдоподобно календаръ больше коштувати. За \$1.25 присланныхъ напередъ доставитъ нашъ бизнесменъ календаръ и адвертайзментъ на оденъ цѣль широкій въ новомъ календарѣ. Другой люде рахували бы намъ за такой адвертайзментъ свои церкви, або брацтва мусѣтъ заплатити за мѣсце яке сей образъ займе и за зроблене образа, котрый потѣмъ достане на власнѣсть.

Переглядъ тыждневый.

Дуже много пишуть и говорятъ теперь въ Австрій про національну автономію т. зн. самоуправу каждого народу зъ особна. Е се такъ здорова гадка, такъ красна идея, що каждого чоловіка она притягае и одушевляє, а многі бачуть въ нѣй ратунокъ державы и цѣлкомъ справедливо. До сего часу подѣлена Австрія на краѣ, а каждый зъ нихъ заселеный по большій часті рѣзными народами. Горѣ чѣсельно меншому и слабшому народу въ такомъ краю, вѣтъ естъ пониженный и кривдженный, угнетанный и пересѣдуваный. Довгій рокъ не може вѣтъ поднести ся и часто-густо засудженый навѣтъ на вынороджене. Таку долю мають Русины въ Галичинѣ, на Буковинѣ и Угорщинѣ; славянскій племена въ Коринѣ, Краинѣ, Стыринѣ и Далмаціи; подобно дѣеся на Моравіи, въ Чехахъ и на Шлезку. Однѣ явища дають ся спостерѣгати вѣсуды зъ домишкою политичной борбы, сварий и ненависти, а о Австрій можна набѣсно сказати, що тамъ всѣ слабшій народы сѣтъ подъ ногами сильнѣйшихъ, всѣ сильнѣйшій росѣтъ копитомъ слабшихъ. Проте національна автономія була-бъ теперь ратунокъ для старою Австрій, енергичнымъ лѣкаремъ въ хроничной хоробѣ. Тогда каждый народъ рѣдывъ бы сѣтъ собою и развивавъ бы ся свободно въ каждомъ напрымѣ.

Въ Хинахъ суиокой не скоро буде приверненый

тымъ болѣе, що мѣжъ союзниками нема згоды. Злученій Державы жадають передовѣсти, чтобы правительствѣ хинское обѣтало иривернене до власти, а чтобы ажъ потѣмъ судити тыхъ, що были причиною розрухѣвъ. Нѣмеччина хоче вынородити укарая вынныхъ иаготовити велику силу войска на всякій випадокъ. Россія попрае Нѣмцѣвъ, а заризомъ хоче усунути дарницѣ хинской водѣ всякой власти. Подобный жадаля ставляе Англія. — Злученій Державы лишили лишь 1400 войсковъ въ Пекинѣ и ты не будутъ подѣ комендою Нѣмця Валдерзе. Въ Манжуріи вымордували росейскій жовнѣры 11000 хинцѣвъ мужицъ, женъ и дѣтей, а села поналили.

Рухъ передвыборчий дуже слабый. Брайвъ выдавъ листъ до Американцѣвъ, въ котромъ повтаряе се, що говоривъ вже много разы, кандидата на републиканскѣ вайспрезидента Рузвелта выбили въ Колоредѣ, а недавно зложена Национальна партія розлетѣла ся, отъ и все, що ново на томъ поли приѣсь послѣдний тыждень.

Страйкъ угларѣвъ въ Пенсильвеніи занявъ увагу всѣхъ. Симпатія публики по сторонѣ угларѣвъ, бо каждый бачить, що справа ихъ слупина та що захвуютъ ся порядно. Войско спроважене до Шенандору вскорѣ зѣстане водкликане. Не мало оно нягоды уживати своихъ карабинѣвъ, противно, они сѣтъ поивившася, робили непорядокъ. Републикане налякалися сего страйку и бѣгавы сюды и туды, чтобы егд чѣмъ скорше закончить. Митингъ ком-

паністѣвъ водбувають ся разъ вразъ и естъ надѣя, що може егд въ сѣмъ тыжднѣ страйкъ скончатъ ся, але передъ тымъ, розумѣе ся, мусѣтъ ще майнеры мати конвенцію и нарядити ся чиривати условія компаній.

Буря напала недовою Англію, але безъ успѣху. Робертъ мае водѣхати до Лондону, а Кругера Голландіи хоче приѣхати величаво та жадаги водѣ Англіи водшководанія за выгнане Голландцѣвъ зъ Африки пол. подчасъ войны.

На Кубѣ выбраній делегатами самі противники прилучена Кубы до Спол. Державы, а приклонники цѣлковитой независимости сего острова. Невдовѣ зѣдуть ся они разомъ и уложатъ конституцію.

Е. Конгеръ, американскій міністеръ въ Пекинѣ, заступае интересы Злученыхъ Державъ въ Хинахъ. Своего часу бувъ ам. министромъ въ Бразиліи.

Що думаютъ наши власти церковны въ Галичинѣ про 25 тысячъ эмигрантовъ въ Канадѣ?

Вже пять лѣтъ пде мисова иммиграція зъ Галичины и зъ Буковины до Канады. Число нашихъ поселенцѣвъ дошло въ Канадѣ до дуже поважной сумы. Звышь 20 тысячъ Русинѣвъ розтѣбилось на безмежныхъ просторахъ канадскихъ. Водѣ портового мѣста Галифаксъ ажъ по мѣсто Едмонтонъ на далекой півночи подыбешъ всеюды нашего бездомного, зѣбеченого, споневѣряного мужика, чи то водѣ зарѣбникъ по желѣзныхъ дорогахъ, при копаню каналѣвъ (Montreal) чи то водѣ най-

мнѣ у заможнѣйшихъ иншоп индїи фармерѣвъ, чи то бѣдѣкъ поселенецѣвъ въ Манитобѣ, Ассинибонѣ и въ Альбертѣ. По всѣхъ пунктахъ безмежной Канады подыбешъ нашего чоловіка — двайцѣ тысячъ народу сего грандіознае чело. Якъ ты нашъ безталантикы жѣють въ початкахъ на своій нѣвой, нѣрѣднѣй земли про те було богато писано и въ нашѣй „Свободѣ“ и по старокраевыхъ часописяхъ. Та водѣ писма до реального дѣла ще далеко, дуже далеко. Початкова розумна оишка надъ нашими иммигрантами перепроважена однимъ чоловікомъ розбѣлае о колоды, якъ поставило ему подѣ ноги австрійске правительство и штубацкій интриги такі самыхъ Русинѣвъ. Въ нашѣй Галичинѣ вырѣбили собѣ людѣ поганѣ пѣтаніе про тыхъ интеллигентныхъ людей, котры займають ся иммиграційными справами, каждого интеллигента вважуютъ трохи не мошенникомъ, такимъ чоловікомъ поганымъ, що лишь чигае, якъ хрунь, на шкуру мужика. То погане переконане галицког интеллигенція удѣлилось въ нашомъ народномъ тай водѣ до вайщирѣйшого чоловіка водносивъ ся зъ недовѣріємъ и безнастанно его подѣрѣвае. Тон благодати дѣзнавъ и я не только водѣ нашего бѣдного вже майже зъ припроды недовѣрчивого чоловіка, але ще и интеллигенты водѣ львовскон „Свободы“ споминули мене лыхимъ словомъ. Короткій поѣздикъ по Канадѣ оо. Тимкевича и Поликиа були то вандрѣвкы турпѣстѣвъ-мучениковъ.

На десятки тысячъч по без-

межныхъ просторахъ оденъ священникъ, безъ средствъ навѣтъ на найскромнѣйше житѣ, безъ средствъ на колькадневной подорожи тренами и фѣрами, се простый смѣхъ! Та-жъ зъ Виніпегъ до Едмонтонъ треба ѣхати 2 1/2 doby, а зъ Едмонтонъ до Едны 12 австрійскихъ миль фѣрою найпоганѣйшою въ свѣтѣ дорогою. Оденъ, а навѣтъ 5 священникѣвъ безъ удержаня водѣ своихъ властей церковныхъ не въ силѣ ѣздити по Канадѣ, а хоть бы котрый на охотника выбѣжавъ еи и за 3 мѣсяцѣ перѣѣхавъ всѣ колоніи, звидѣвъ 20 тысячъ народу — сповивъ всѣ функции духовной, то верне зломаный, споневѣряный, сходованый, майже нѣчого не зробивши. Такой поѣздикъ охотниковъ не здадуть ся на нѣчо. Ту треба зѣвѣтъ зъ пыного боку зѣзати еи за дѣло.

(Конецъ буз).

Исторія двухъ страйковъ.

Сей рокъ, якъ оденъ зъ тыхъ рокѣвъ, въ котрыхъ, загално говорячи, промысловы водносны-сѣтъ добры, было богато страйковъ. Страйковали машинисты, страйковали цѣгарники, страйковали будѣлящій робѣтники, робѣтники при электрѣчныхъ карахъ (возахъ), канелюшники, а всѣ зъ малымъ, або пѣкимъ зыскомъ. Якъ бы еже часъ прѣишовъ, коли капиталисты такъ змогли ся, що нѣчо имъ не може зашкодити, а нѣхъ подорвати; якъ бы борба робѣтниківъ мусѣла завѣсды кончить ся безъ корысти та мовѣ они на всегда мали бы

(Продовжене на другой сторони).

Що дѣе ся на американской Руси?

(Три партіи, а въ тыхъ трохъ партіяхъ ще больше якъ три. — „Свобода“, „Америк. Русскій Вѣстникъ“, „Свѣтъ“, „Союзъ“, „Соединение“, „Взаимопомощь“. — Три календарѣ. — Два Владыки для амер. Руси. — Нови священники. — Посвященіе церкѣвъ, цинтарѣвъ и таке инше.)

Здавало-бъ ся, що про амер. Русь нема що такъ дуже богато писати, однакъ притягнувшись ближе той многонадѣйной заморской Руси, побачимо, що и она жѣе, а якъ жѣе сотки тысячъч народу, естъ что про него писати. Народъ живый мае свою исторію, свою культуру, свою пѣлитуку. Про исторію и культуру не буду писати нынѣ, а бы радше про політику, бо той тематъ и наилекшій тай для всѣхъ цѣкавый. Отже зачинаю. У насъ е три партіи, три газеты*) и три товариства. Мусѣтъ бути по три, бо три, якъ звѣтено, рускѣ число.

Есть у насъ партія руско-народна, партія „гр. каволицескихъ Русинѣвъ“ и партія московскихъ ренегатѣвъ. Партія руско-народна мае часопись „Свобода“, тай організацію „Р. Н. Союзъ“. До котрого вѣлѣжитъ звышь 3000 членѣвъ; партія „гр. кав. Русинѣвъ“ мае часопись „Амер. Р. Вѣстникъ“ тай організацію „Соединение“, котре числятъ больше якъ 8 тысячѣвъ членѣвъ. Партія московскихъ ренегатѣвъ мае газетку „Свѣтъ“.

*) Про „Православный Амер. Вѣстникъ“ не говорю, бо нѣтъ мае на чѣлѣ писати величавіи тутешному епископу и батюшкамъ за ихъ „подвѣи“, але народъ его не читаетъ.

тай організацію „Взаимопомощь“, котра числитъ несповна 1500 членѣвъ.

Народно-руска партія естъ сѣтьфѣльна, свѣдома свои цѣлы, работы. Се партія молодѣю Русы американскѣвъ. Партія „гр. кав. Русинѣвъ“ дивоглядъ, якого другого нема на цѣлой величезной кули земской, роспадаеся на три дуже рѣжныхъ водѣ себе партій. Редакція „А. Р. Вѣстника“ и може двохъ чѣвъ прикарпатскихъ „русскихъ“ священникѣвъ, выкованныхъ на типикѣ о. Микиты — се одна партія — друга то священники-патріоты мадярскы, котры лишь по руски долиры здирють зъ угро-русского робѣтника, а самі кричатъ, що они льобальны мадяроны, чѣе може льобальнѣйшій, якъ ихъ архимандрѣвъ епископъ Фирцакъ, — трета партія то темный народъ тай при нѣмъ тай тихи патріоты, котры до нѣкого и до нѣчого не мѣшаютъ ся, нѣчого не розумѣють, нѣчого не хочуть, а може и не въ силѣ навѣчѣ ся, лишь тихенько по пенсильвенійскихъ печахъ „паки и пакы“ епѣвають. Тон цѣлой партіи въ трохъ особахъ жереломъ премудрости естъ „А. Р. Вѣстникъ“ писанный нечувунокъ на свѣтѣ мовою, а редагованный въ такъ оригинальный способъ, якъ нѣкая часопись въ Америцѣ.

Трета зъ ряду партій — се москаль-фѣльскы ренегаты, котрыхъ органома е на выѣвъ гумористична газетка „Свѣтъ“. Першимъ параграфомъ въ програмѣ той партіи е навертане Русинѣвъ на православіе за що интукія-Россія щедро обдѣляе патріотѣвъ рублями въ золотѣ. Для амер. Русей-ей партія не индѣлѣва, бо еи нѣхто не бере на серію — а для Америки она навѣтъ корыстна. — Чому? Въ ряды годы пожичае Россія въ Америцѣ грошѣ. Сотки миліонѣвъ долларѣвъ

пожпчила Россія въ Америцѣ. Маленька часточка тыхъ миліонѣвъ вергае опять до Америки на православну мѣску. Кому-жъ шкода выходить зъ тон мѣси? Хѣба тымъ мѣсиперамъ, що за мало рублѣвъ хацуютъ. — Въ той партіи е три православны партіи. Козацко-хахлацке православіе Грушники, угарско-русскѣ православіе Товта и московскѣе православіе Хотовицког. Рѣжниця помѣжъ тыми партіямъ величезна — ненависть помѣжъ проводирами завзита, але цѣль одна: пособіе водѣ святѣйшого Синоду въ золотѣ.

Есть у насъ ще одна партія москаль-фѣльско-галицка, а понеже она складнѣсь лишь зъ двохъ членѣвъ: зъ пона и зъ дяка — то годѣ про ню и згадовати*).

Ажъ три календарѣ друкуютъ ся въ трохъ руско-амер. друкарняхъ. Дуже славно! Америк. Русь такъ бѣдна въ свою пѣтому литературу, водѣ разу възбогатитъ ся. Та нема що ще про нихъ говорити, бо ихъ ще нема. Якъ побачуть свѣтъ, не забудемо ихъ привитати.

Три календарѣ — а два Владыки! Радуй ся амер. Русь! И бібліотеки и музеи будешъ мати чѣмъ заповнити. Читаемо по газеткахъ, читаемо въ приватныхъ листкахъ: ѣдуть ажъ два Владыки! Славно, Американска Русь ажъ теперь воджіе! Я тѣшу ся, редакторъ водѣ „Свѣта“ тѣшитъ ся, каже, Бѣлѣцкій страшно поштуловый чоловікъ, прище фонетикою, ажъ ось достагъ водѣ мого був

*) Шан. авѣрѣ поминуе, ще одну партію, котра теперь творить ся посредъ угро-русского духовенства. Намѣтитъ до неилѣи, що призываетъ ся до рускости и радѣ-бъ для своего народа ирацювати, але будучи новыма на американскихъ грудахъ и немалымъ своимъ органу не могли же свои дѣяльности належито розвинути. — Ред.

шого шкѣльного товариша (вѣтъ теперь велика рыба) такой листъ: „Смѣй ся товарищу! Мы ачѣе-же мусѣли тыхъ пралатѣвъ чѣмъ заколысати. Они прѣтѣмномъ перли ся на епископскы и мѣтрополитскы троны, а мы имъ показали грушки на верѣ! Хѣ-жъ бы бувъ такъ напѣвный, чтобы мѣгъ навѣтъ подумати, що Римъ вышле вамъ епископа! Та-жъ недавно бувъ въ Римѣ Архивископъ Айрлендъ — та-жъ его політику приплесковали всѣ кардиналы и навѣтъ старый папа. Троха почекайте, забавте ся, а опѣсля будете всѣ католиками, якъ слѣдъ... Прецѣ всѣ „порядѣйшій“ священники въ Америцѣ приступили зѣ своими церквами до рѣмо-кат. организаціи!... А впрѣчѣмъ, якъ бы вже яке чудо сталося и вы тамъ мали-бысьте достати епископа — то чѣе-же мы ты знайшли бы молодого, образованого чоловіка, а не посылали-бысьмо до Америки старыхъ ветеринѣвъ, котры вже не въ силѣ нѣчого навѣчѣ ся. У васъ тамъ волами нѣхто не ѣздитъ. Такъ написавъ менѣ мой бувшій товарищъ и я ему вѣрую.

За послѣднихъ пять лѣтъ побудовано у насъ множество новыхъ церкѣвъ, може якихъ 30 тай священникѣвъ прибуло грохи не только. Причины, пѣзъ за якыхъ будовано новы церкви, дуже рѣжкы. Подекуды потреба було дѣйсно церкѣвъ, подекуды люде будовали церкѣвъ на злѣсть своимъ сусѣдамъ кумамъ, подекуды испѣ попови выбудовавъ на злѣсть церкѣвъ. На иншѣй зновъ мѣсцевости панъ салюниста постаравъ ся о здвигнене храму божого, бо змѣркувавъ, що его бѣзнесе того вымагае и т. д. и т. д.

Священники масивно иммигрировали тай ще нынѣ прихѣдять. Недавно приѣхавъ о. А. Мед-

православну вѣру, носиме ме назадъ парохію въ Мт. тасаквѣ, на. такожь царевна доромана и нахѣдъ етесъ.

Котляревского зъ Рио-Кларо за присланий намъ въ дарунокъ книжки.

Стефанъ Дума
секретарь братства св. Іоана Хреста

(Не дивись въ Антонио Оанто, але тѣмъ и въ Рио-Кларо и другихъ колоніяхъ бразилійскихъ мусать русинъ вести борьбу зъ Польонією, владію латинскими духовельствами. Подобай волюсьмъ па-чутью таковы въ Канада. Все крайне по-ра, щобы нашъ мѣста духовній перестали вымывати собѣ уха передъ симъ голосомъ „волющихъ по пустыни“ и або заридати сему дѣлу радикально, або сказали просто: „мы не хочемо вѣсти ани, або мы мусимъ стати латиняками.“ Тогда народъ буде знати на чѣмъ стоить, а такъ ясна не павѣсть лишь драгую его и стоить пере-помощю до неслимъ организаціи. — Ред.)

РОЗМОВА НА „СТРИГѢ.“

До Гринька проходжю-чого ся по мѣстѣ зближае ся незнакомый чоловікъ и кижэ: Якъ ся мате?

Гринько: — Добре, якъ вы?

Незнакомый: — Ци не знате, де ту бывають рускы „православны“ люде?

Гр.: — Знаю, а откаль вы идете?

Незн.: — Отъ такъ хо-джу по свѣту, тай ту емъ пришовъ. Деся маю ту я-киныхъ знайомахъ та при-повъ емъ ихъ отвидѣти. Будте такы ласкавы а по-кажете ми кадилъ ои ту ме-шкають.

Гр.: — Добри, добри. А откаль вы съ краю.

Незн.: — О, я баръ зъ далека. А вы откале?

Гр.: — О, я не знаю, бо я ся ту родивъ.

Незн.: — Та вы не го-ды знати откаль я, хоцъ бымъ и повѣлъ.

Гр.: — Ану повѣдьте ми, може буду знавъ?

Незн.: — Я, знате, съ-путь Росіѣ. Но, знате о-тѣмъ краю?

Гр.: — Не знаю. Повѣ-дьте ми зъ якого повату, може буду скоро знати.

Незн.: — О, съ повату? Я походжу зъ повату гри-бовского. Но знате?

Гр.: — Но, не знамъ. А давно съ краю?

Незн.: — О не такъ давно, буде юшь спару ро-кавъ.

Гр.: — Мите жену въ краю?

Незн.: — Мамъ жену и дѣти.

Гр.: — А што, не спѣ-шите ся до краю?

Незн.: — Но, не сиѣ-шу, ани нигда не пиду, бо не оплата. Ало я бы хотѣвъ видѣти напыхъ Руснаковъ, лемъ не знамъ, боюсь, жебы не зашопъ межы якихъ ка-лакутовъ.

Гр.: — А то што за люде?

Незн.: — То вы не зна-те? Та-жъ суть Руснаки православны и калакуци.

Гр.: — Такъ? А розлука межы нами велика?

Незн.: — Правда, што велика. Ану чытайте кзе-ту нашу православну, а чы-тайте „Свободу“, въ котрий лѣпше?

Гр.: — Я по правдѣ чы-таю „Свободу“.

Незн.: — Га-га-га! То вы ся разъ навчите зъ той „Свободы“! Та тоту „Свобо-ду“ то паству выдае.

Гр.: — А мы лику газету чытае?

Незн.: — Я не чытаю жадну, бо чытати не знамъ, тилько чую бесъ люди, ко-тра газета лѣпша.

Гр.: — И чого-жъ вы пха-те носа до калакутовъ, та нашой газеты, коли йщи ани чытати не знате, ани-сте одъ насъ не лѣпшы?

Незн.: — Якъ бы не лѣ-пшы? Кедъ мы прешли на православну вѣру, носиме на грудяхъ азнакъ христіян-

ски, маме прекрасны боро-ды и вы кижете, що мы одъ-лись не лѣпшы?

Гр.: — Чекайте, я вамъ то вытолкую. Того, што вы есте прешли на православіе то такъ якъ бы я прешовъ съ патручного коня на борозного. А на што ми преходити съ патручного коня на борозного, коли патручны лѣпше несе. А то то што вы носите ознаки на грудяхъ, то естъ добре, хоцъ зъ другой страны хри-стіанинъ не муситъ носити ознакъ на грудяхъ, а може носити въ серцу. Добре но-сити и на грудяхъ Русна-кови тверезому, а не таки пияниці, што забирае цѣлу стрігъ якъ иде до дому... А то же мы не маме борода-къ вы, то я вамъ скажу. Борода то не е ничъ чудно-го. Прецѣнь коза нияка не павѣ, а бороду мае, а по-друге христіанинъ не му-ситъ старати ся о велику бороду, тилько каждый му-ситъ старати ся, шобы не-мавъ велику уха, якъ не-еденъ мае...

Незн.: — Го-го-го! Лемъ вы тилько не гадайте. Кажда-лишка свѣтъ огиъ хвалитъ.

Гр.: — А видате! Терасъ-сте правду повѣли. Та ли-шка естъ звѣря и такъ оно мудрѣйше якъ вы, бо оно прецѣ свѣтъ огиъ хвалитъ, а вы якисъ чоловікъ, а весты-дате ся своєю рѣдною ма-тери, своего краю, кажете, што есте съ пѣть Росіѣ, за-булисте на вашу власну жену и дѣти...

Теперь Незнакомый за-чавъ собѣ поставати на Гринька остро, а Гринько ему каже:

— Послухай ты чоловіче, я тобѣ оповѣмъ исторію. Я якъ бымъ мали хлопецъ та пославъ мене няню на по-ле боронити, а такъ ми на-казуваъ: „уважай же ми-сыну на коня и на борошу, не жевъ скоро коньомъ, же-бысь не трафиъ на камѣнь и не вытративъ зъ бороны зубы“. Такожъ и я остерѣ-гаю тебе, щобысь уважавъ выкручати своимъ языкомъ, бо наконецъ могъ бысь стра-тати свои зубы... — Будте-здрави.

Послухавъ Г. Белячокъ.

НОВИНКИ.

— Просимо прислати намъ сейчасъ фотографіи ново-побудованыхъ тутешныхъ церквей, а особливо канадй-скихъ и бразилійскихъ. Та-кожъ фотографіи фаршер-скихъ хатъ и цѣлого обійсти, группъ, особъ и т. п. Хотемо помѣстити се въ Календари на 1901 р.

— Напечатайте на „Руско-Народный Домъ Эмиграціи въ Америцѣ“ и высылайте жертвы до кассера подъ адресомъ: Mr. JOHN PARYLAK, 436 East 76 st., New York City, а заравно ушлюмъ о томъ секретаря подъ адресомъ: Mr. K. KISCZOV, 102 MORRIS ST., JERSEY CITY, N. J.

Ковитъ.

Квитъ

на \$600, словами шість сотъ до-ларѣвъ, котры я одержала зъ касы „Р. Н. Союзъ“ яко посмертну за-помощу по моимъ мужови бл. п. Асафѣ Гутыра, за котра складаю урядови „Свободѣ“ сердечну подяку.

Батарица Гутыра.

Mt. Carmel, Pa., Sept. 18, 1900.

ПРИ СВѣДѢХЪ:

Гавъ Трохаловскій,

Онуф. Мурда,

Ален. Галбурда.

— О. Стефанъ Макарь-явѣхавъ 29. сентября зъ Бремени на кораблі Тгаге до-Злученыхъ Державъ и обѣи-ме назадъ парохію въ Мт. Кармель, Па.

— Кольонія Янгада въ Бразиліи, де поселилось о-коло 123 родинъ переважно рускихъ, була дня 30. мая с. р. свѣдомъ страшного-мору, котрого допустили ся розпущеніи и разлайда-кованіи жовѣры на без-оружныхъ поселенцяхъ. Въ-самой Янгадѣ знаходить ся войсковый постерунокъ въ числѣ 20 людей подъ ко-мандою капитана и двоухъ офицерѣвъ; естъ то однакъ така зволочъ (якъ взагалѣ-болыша часть бразилійского войска), що бѣдній поселен-цѣ мусять вѣчно терпѣти вѣдъ нихъ рѣжній неприя-ности. Вызше згаданого дня, познымъ вечеромъ, кѣлька подпыхъ войковъ повер-нули передъ хату Микили-ты (Русина) и почали вы-клакати его доньку допо-минати ся воды. впушени ихъ до хаты и т. п. Всего того не учинено имъ, проте-вѣ почали силою добува-тись до хаты, бити по вѣ-нахъ и выважувати дверѣ. Въ хатѣ ночувало кѣлька-найцѣть людей, (бо день-передъ тымъ водбувалася тамъ мисія), длятого кѣлька зъ нихъ вийшли запятатись жовѣровъ чого хотять? Та зробили се собѣ на бѣду, бо жовѣры канули ся на нихъ и почали бити, а коли оденъ зъ поселенцѣвъ ударивъ та-кожъ жовѣра, тѣ побѣгли до офицера наговорили що-колчонисты мурдують жов-ѣровъ, узброились въ стрѣльбы, и вѣсь разомъ на-пали еще разъ на домъ Ми-килиты. Почалась тогды-страшна сцена: жовѣры за-чали стрѣляти, колоты по-жами хто попавъ и нищити вѣсь рѣчи въ хатѣ. Двоухъ людей, а мѣжъ ними и Ми-килата, зѣстали въ звѣрскій способъ замордованіи, чоты-рохъ прострѣленныхъ або-тяжко раненыхъ, а цѣла хата знищена и покалена.

— Въ Тгоу, Н. У. и околи-ци дуже умирають нашѣ дѣ-чата на тифуидъ, котрымъ заразили ся въ фабрицѣ, въ-котрой роблять.

— Нашъ Русинъ, М. Гай-дошъ, зъ Олифанту, Па., водѣхавъ до Richmond, Va., щобы учити ся на доктора.

— 28. юлія с. р. мало „Соединение“ 8437, а 29-го-сентября 8477 членѣвъ. Значить число членѣвъ въ „Соединению“ збѣльшилось за оденъ мѣсяць лишь о 30-особѣ. Причиною сего естъ те, що въ одномъ мѣсяцѣ августѣ выкинуто зъ „Со-единения“ ажъ 221 членѣвъ. Варта бы знати длячого?

— Въ Manfield, О. товпа-споймала двоухъ членѣвъ вѣ-ры, що зве ся „Dowieites“ обдерла ихъ до нага, ома-стила смолою и такъ опро-важувала по улицяхъ. (Се-стало ся не въ Хиняхъ, але-въ „вольной“ Америцѣ, въ-державѣ Огайо).

— Великий дощъ впа-ли въ Тексасъ, рѣки повыли-вали и наробили шкоды на-2 миліоны долларѣвъ, а кѣль-кого людей утонилось.

— Последний дощъ, що-впали зъ початкомъ септем-бра коло Йорктонъ, Асса., въ Канадѣ, зробили много-доброго. Особливо огорода-вина поправилася, а кар-тофлѣ, капуста, рѣпа, селе-ра, цибуля, морква навѣтъ-огорки загально суть добры.

— Вѣдъ 20. вересня по-чали въ Австрій курсувати-новый паперовы грошѣ по 20-коронъ, вѣдѣ старыхъ де-сятокъ.

— Зачувасмо, що въ Ка-тасакѣ, Па. такожъ царс-лавіе упадае.

— Чи чули вы люде до-бры таке диво, щобы рускій-священникъ учивъ людей „свѣсавати“. Коли почавъ-ся теперѣшній великій май-верскій страйкъ въ Пен-сильвеніи, то священникъ-зъ Ше... радилъ своимъ „фар-никимъ“, щобы тишкомъ-нишкомъ заходили въ май-ны и робили за пѣсий грошъ, але люде не послушали „до-брыхъ радъ“.

— Въ Лубнѣ, полтавской-губерніи, російскій власти-выгнали зъ гимназій вѣсьхъ-руско-украинскихъ учени-ковъ зъ 7 и 8-ой класъ за-те, що они рѣшили гово-рити по руски по-за шко-лою, а проводирѣвъ замкну-ли до вязыницъ.

— Американскій газеты-хвалять о. Ів. Констан-кевича, нашего священ-ника зъ Шамокинъ, Па. за те, що вѣнь публично-высказавъ ся що его гро-мадяне на випадокъ довпо-го страйку готовы затягну-ти пожичку на церков-но-громадскій property и-тѣми грошми вспомагати-бѣдныхъ рускихъ страйке-ровъ! Якъ то добре и по-житочно, если церковь не-записана на бискупа, а лишь-на громаду.

— Въ Point Marblehead, О. купка агентѣвъ царс-лав-ныхъ збрала церковь греко-католикамъ, Русинамъ, але-тамтого мѣсяця гр. католи-ки дорогою процесу водо-брали ен назадъ.

— До Lansford, Pa. мае-прибути незадовго на паро-хію о. Кубекъ зъ Угорщны. Кажуть, що вже о. Мартыкъ-зъ Фрляндъ, Па. „потокмивъ-ся“ за штолу и доходки!

— О. Н. Воленскій, щирый угро-русскій священ-никъ занявъ парохію въ Ра-мей, Па.

— Недалеко Кошаць на-Угорщинѣ, коло самой ста-ціи Онга, переѣхавъ по-сѣлѣшній потягъ селянина-Фридмана. Причиною не-щастя бувъ сторожъ, котрый-не замкнувъ на часъ рампу. Трупъ селянина подертый-на кавалки.

— Ч. А. Пижъ зъ Ше-нандору, Па. дойость намъ, що у нихъ страйкеры поби-ли босѣвъ и борджиса (бур-мистра), а кѣлькохъ людей-покалѣчили. Войско ще сто-ить въ мѣстѣ, але до робо-ты нѣхто не иде.

— Другій разъ цвѣтуть-дерева въ Левочи, спискомъ-столпцѣ, на Угорщинѣ. Лѣ-щуютъ зъ того довгу и те-плу осѣнь.

— Дня 24. септ. зложы-ла ся въ Олифантѣ, Па. де-та на англійска школа для-страйкерѣвъ. Учатъ панѣ Е. Фекула и М. Мурдза.

— Довѣдуемось зъ досто-вѣрного жерела, що росій-скій царъ е спѣвластате-лемъ многихъ копалень у-гля въ Пенсильвеніи, зна-чать вразъ зъ американскы-ми капиталистами выыске-русского робѣтника.

— Бѣли хто знае краснй-казки, або смѣшній оповѣ-данія, але не зъ книжокъ, лишь такіе що люде собѣ-оповѣдають, нехай спеше-ихъ и пришле намъ, а на-друкуемо ихъ въ „Свободѣ“.

— Въ деякихъ околицяхъ-Галичины стали бѣдній лю-де замѣсто горѣвки шти-етеръ, що е ще горѣшимъ и-шкодливимъ якъ горѣвка, бо вѣдъ него люде бовванѣ-ють, стають тупыми на ро-зумъ та склонными до боже-воли. А все те дѣлае горѣ-чана дорожнеча и піяцкй-налѣгъ.

Справы церковны.
Зъ угорской Руси при-ѣхавъ о. Е. Гомичковъ и об-нявъ парохію въ Charleroi, Pa. Зъ Charleroi поѣшовъ до Duquesne, Pa., о. Ю. Станканинецъ, а зъ Duquesne забравъ ся до Youngs-town, Pa. о. А. Мглей. О. Медведскій остае безъ мѣ-сця.

— Мы хочемо знати прав-ду и длятого просимо, щобы-каждый читатель, котрому-щось въ „Свободѣ“ неподоб-е ся, або подобае ся, про се-написавъ намъ. Чей-же цен-та на посткарту выдати мо-жете.

— Ажъ 15 кавалковъ гра-ти на фортепьявъ навчѣвъ-козу оденъ мудрагель зъ-Огайо. Хоче вѣнь теперъ-ѣдзати по цѣлѣй Америцѣ-и давати козляч концерты. Цѣкаве лишь, — чи буде-та коза подчасъ гривы и сиѣ-вати, чи нѣ.

— Галицка шляхта зныи-шла годныхъ побратимѣвъ-въ Бразиліи, где водкрыто-недавно рѣжній крадежи и-великій ошущта, котрыхъ до-пускали ся высокій урядники.

— Найстарѣшій чоло-вѣкъмъ на свѣтѣ е Порту-галець, Бруно Котримъ, що-мае теперъ 150 лѣтъ а-жѣ въ бразилійскѣй столи-ци Рио-Жанейро. Ста-рѣнькй-чуже ся еще досить добре-и жалюе неразъ молоде по-колѣнье, котре такъ скоро-и-марно иде зъ сего свѣта.

— Лінія North German Lloyd побудовала новый-корабелъ зъ двома коминамы-Prinzess Irene, що зможе-помѣстити 1500 пасажерѣвъ-3-ой, 100, 2-ой и 325 пер-шого класъ.

— Австрійскій Славяне- (т. е. Русины, Поляки, Чехи, Словаки и т. п.) хотять-болышой звязи и братства, щобы-скорѣе выбороти свои-права. Бижають они во-вѣсьмъ згѣдно дѣлати и вѣ-той цѣли склякали кон-гресъ славянскій до Пра-ги, въ Чехахъ, дня 28. и-29. септ. На водозвѣ под-писаній проводирѣ вѣсьхъ-сторонницѣвъ чеськихъ, а-такжъ бурмистры большыхъ-мѣстъ въ Чехи, Моравѣ, Шлеску, Каринтіи и Край-нѣ.

— Принцъ Альбертъ, сынъ саского короля стра-тивъ жите черезъ конѣ. Дня-17. с. м. ѣхавъ вѣнь парою-ковей, (въ котрыхъ дуже-любывавъ ся), запряженны-до маленького вѣзка, коли-нагло конѣ сполостили ся-и почали такъ страшно гна-ти, що вѣзокъ розлетѣвъ-ся-надрѣбный кусники, а принцъ-выпавъ зъ него и забивъ ся-на мѣсцѣ.

— Нашихъ людей зъ-Олифантѣ, Па., що достав-ли ситизенскій паперы, на-звала скрептовеска газета-Тribune зъ 21. мѣня, мѣсяця-„найболѣе интелігентными-и найлѣпше информованы-ми о американскихъ уря-дженняхъ зѣ вѣсьхъ 400, кот-рый старали ся о горожанъ-скій паперы“. Заслуга се-п. Гамерника, котрый ихъ у-чавъ.

— Рускй бизнесмены, що-не хотять дати оголоше-нія до „Свободы“, нехай не-дивуютъ ся, що Русины у-нихъ не купуютъ, бо они-идуть за тѣхъ бизнес-менѣвъ примѣромъ. Рѣв-но-жъ нашъ братства повинні-дати до „Свободы“ имя-своего-братства, предѣдателя и-сек-ретара, и такожъ мѣсца-где-и-часть коли водбувають-ся-мітінгъ. Цѣна за такі ого-лошена дуже низька. Пи-шѣть до редакціи а довѣ-да-етесь.

Жертвы на попогону для-страй-керѣвъ въ Пенсильвеніи-зложили:

Попередно	\$50.00
Русины зъ Ansonia, Conn. (зобравъ о. А. Бончевскій)	\$8.60.
А. И. Дубинскій, Chi-cago, Ill.	1.00
Русины зъ Yonkers (з. о. Тимковичъ)	7.00
Разомъ	\$66.60

Дальшй жертвы просимо-присылати на руки нашої-редакціи.

— Вечѣрна публична-школа въ „Олифантѣ“, Па. почалась въ понедѣлокъ. Учитель нашъ Русинъ п. Д. Пирчъ.

— Агентамъ „Свободы“ зъ-правомъ колектованія-гро-шей суть:

Стефанъ Калыкуа, Jersey City, N. J.
Иванъ Вурштинъ, Buffalo, N. Y.
Василь Гринько, Northampton, Pa.
Василь Тылаевскій, S. S. Pittsburg, Pa.
Алексій Шаршій, Shamokin, Pa.
Яковъ Руданчикъ, Elmira Heights, N. Y.
Петро Г. Рончковский, Troy, N. Y.
Александръ Патрошъ, St. Louis, Mo.
Г. Дзюбинскій, Plymouth, Pa.
Левъ Монѣта, Lansford, Pa.
Иванъ Коташникъ, Welter, Pa.
Костъ Постулякъ, McAdoo, Pa.
Дим. Ванько, Ansonia, Conn.
Василь Рудко, Winnipeg, Man., Canada.
Редакція.

Люде отямте ся!
Не пійте, не сварѣть-ся-не-бійтеся, не правуйтеся, не-держѣть грошей по-жи-дахъ, не-встыдайте ся-того, що-вы Русины. Учѣть-ся, чытайте-книжки и газеты, спомагайте-своихъ, горѣтъ-ся-до рускихъ организацій, не-сторонѣть-вѣдъ-політи-ки, а-надѣ-все-памятайте, що-вы-робѣтники-рус-кй-робѣтники, а-не-жад-ный-газды-и-лучѣть-ся-зъ-другими-робѣтниками-до-громады-для-вашого-власно-го-добра. Памятайте-се-до-бре, не-лишь-днесъ, але-всегда, иначе-другі-не-буд-уть-васъ-мати-за-людей-але-за-дуракѣвъ, бортакѣвъ, капустяній-головы.

Где-есть?
Лина зъ-роду-Старуць-пощув-е-своего-мужа-Алексея-Гуратъ, зъ-Воль-горянской, повѣтъ-Горанцѣ. Она-мешкае-въ-Тгоу, N. Y. Мужъ-най-зго-досить-ся-на-адресу:
REV. N. DMYTROW,
P. O. Box 30 — Troy, N. Y.
X-10

Чытальня въ Олифантѣ-про-дае-слѣдуючй-книжки:
Въ-потѣ-чюла, Ив. Франка - \$1.50
Вечеринъ, Гомка - 18
Веняминъ Франковъ - 12
Вѣдывае-Америку - 20
Въ-пародѣ - 15
Вилѣтъ-Тель - 35
(Дальше-буде).
Адресъ: J. J. Ardan, Box 418,
Olyphant, Pa.

Проворный Ивасъ.

Ивасъ:

Вы менѣ за-мало-медѣвника-дали. —
Пять-разѣвъ-болѣе-доставъ-Майкѣ!
Такъ-компаністы-майнерамъ-врывали-И-черезъ-те-нынѣ-такій-страйкъ...

Мати:

Але-жъ-Ивасю, що-тобѣ-ся-стало.
Майкѣ, бачимъ, меншій-якъ-ты;
А-коли-бъ-я-му-вдѣлила-за-мало,
Наробить-крику-и-бѣды.

Ивасъ:

Такъ? — то-вѣнь-меншій-мае-болѣе-ѣти?
Лихо, —-недобре-здесь-вамъ;
За-те, що-го-бавляю, мушу-всюды-вести?
Вѣдъ-нынѣ-страйкуку-я-самъ!

Чалый.

АДВОКАТЪ ЗѢ-СТАРОГО-КРАЮ.

— докторъ-правъ —

ЮЛИАНЪ ЧУПКА

3 North Main St. — Wilkes Barre, Pa.

Хто-хоче-въ-Галичинѣ-водобрати-грунтъ, спадокъ, скозектовати-гро-шѣ, увольнити-ся-вѣдъ-Wallfeningung-и-контролѣ-войска, або-боронити-ся-въ-процѣсѣ, такожъ-послати-повномочіе, най-ся-зголосить-до-д-ра-Чупки.
Адресъ-на-почтѣ: P. O. Box 372, Wilkes Barre, Pa.

ЧИ-НЕ-ЗНАЕТЕ,-ЩО-Семанъ-Митренко

—мае—
готель-и-гальо-на-забавы-на-River-st.,-въ-ОЛИФАНТѢ?

ОДИНѢШІЙ-РУССКІЙ-ГОТЕЛЬ-Д. ГОЛОДА

38 Green str., JERSEY CITY, N. J.

Каждый-Русинъ-навѣкъ-яку-небудъ-потребу-въ-Нью-Йорку, чи-въ-околицѣ, повиненъ-вступити-до-того-гостеля, бо-тутъ-дѣстаетъ-найдорожшій-и-найтавший-палатки-всѣхъ-рода-и-поряду, де-най-лучше-купити-шпѣфарту.

МИХАЙЛО БОСАКЪ,

нотаръ-публичный,

посылае-грошѣ-—-продаетъ-шпѣфарты.

Крайне-въ-Олифанту-и-околицѣ-не-ходѣтъ-до-чужихъ-послать-грошѣ-до-старого-краю-або-купова-ти-шпѣфарты, бо-все-тѣмъ-мож-е-вѣсь-зробити, вѣсь-знакомый-христіанинъ, Михайло-Босакъ.

Вѣнь-мае-такжѣ-гуртовныи-складѣ- (wholesale) —-вѣсьхъ-на-пштокѣ-въ-OLYPHANT, Pa.</

ДЛЯ НАШИХЪ ДѢТЕЙ.

SKETCHING CLASS
OF THE
JOLLY JOBBERNOWLS

COPYRIGHT, 1900, BY CAROLINE WETTERELL.

The Jobbernows went out one day, with pencils and with paper, Resolved to sketch most soberly without a single caper. An artist kind to coach the seven had graciously consented; With jokin' or with tricks they knew he would be discontented. Their easels, colors, bags of lunch, they placed beneath the trees And tried their best to picture well the flowers, birds and bees. You would not think those sketches fine that graced each birchen sheet. But they were all, like Bess, inclined to think them "awful sweet."

Their teacher, though, thought differently. He criticised them all In such a way each scholar felt uncomfortably small. "Your colors wrong," he said to Pat. "That sky is much too green." To Bess: "Your sketch would make one weep! Was ever pig so lean?" "Hark, you have no soul for art. You lack the smallest taste!" "Oh, Hark, I need not say a word; of time 't would be a waste!" "Ah, Tess, your lines and colors both suggest a nightmare ill." To Wong and Ole, "Sir, I fear your brook can't run up hill."

The Jobbernows indignant were to hear their work thus chided, And well to pay their critic up was each of them decided. Their anger made them all forget the artist was a stranger, The guest of worthy Master Chips, and that there might be danger If they forgot their manners much, to Chips at school next day A very painful penalty they'd all be made to pay. But up they picked their easels, and they hung them at his head, Then chased that pointer manikin until he shrieked with dread.

A Little Girl Farmer.

From Louisville township, Governor Turner's home, comes the story of a girl 9 years of age who has made herself famous in the neighborhood by accomplishing the almost incredible. Electa Henderson, the 9-year-old daughter of David Henderson, a farmer residing eight miles northeast of this city, succeeded this year in plowing all the land on her father's farm, a total of 45 acres. For some years Mr. Henderson has been in poor health and unable to do much of the work on his farm, and this year when the plowing season came the daughter asked to be allowed a trial at the work. The team was gentle and easily managed, while

ELECTA READY FOR WORK.

The plow used is a riding plow of the modern type. Electa is a bright faced, pleasant appearing child, and her manner carries with it a determination which would do credit to an older person. She has attended the district school three terms during the winter months and is well advanced for a child of her years. The family consists of the father, mother, Electa and a younger sister. This precocious miss is well known among the farmers of the neighborhood, and the Henderson team and the very checked child are a familiar sight among the hills along the Little Wabash river.—St. Louis Globe-Democrat

A Young Golfer.

One of the most promising young golfers in the west is Nathaniel F. Moore of Chicago. He is only 18 years old, and at the beginning of the present season he was considered a rather poor player, but he has improved so rapidly that on July 14 he was selected to play a practice game with Harry Vardon, the English champion. At a handicap medal contest held July 21 he carried off all honors.

A feature of his playing that may some day win him championship honors is that his work is quite even from one day to another. He is a son of James H. Moore, a Chicago capitalist.

A Little Girl's Grievance.

My brother Will he used to be The nicest kind of girl: He wore a little dress like me And had his hair in curl. We played with dolls and tea sets then And every kind of toy. But all those good old times are gone— Will's turned into a boy. Mama made him little suits, With pockets in his pants, And cut off all his yellow curls And sent them to my aunt's. And Will, he was so pleased, I think He almost jumped with joy, And I must own I didn't like Will turned into a boy. And now he plays with horrid toys I don't know how to spin And marbles that I try to shoot, But never hit nor win. And leapfrog—I can't give a "back" Like Charlie, Frank or Roy. Oh, no one knows how bad I feel Since Will has turned a boy! I have to wear frocks just the same, And now they're mostly white. I have to sit and just be good, While Will can climb and fight, But I must keep my dresses nice And wear my hair in curl. And, worst—oh, worst thing of all—I have to stay a girl!

ВСЯЧИНА.

— Сибиряки грозят небезопасностью, бо тамъ чмъ разъ больше перекардае ся и осядае Хинцъвъ а понеже они праюють 3 разы танше водъ европейскыхъ бѣлыхъ людей, длатого робятъ велику конкуренцію всѣмъ прочимъ робѣтникамъ. Тому выпня царъ российский, бо доьше якъ 100 лѣтъ выслали на Сибирь на рѣжнй муки тысячѣ-тысячъ невинныхъ а часомъ и выпныхъ людей, котры за кару тамъ жили. Длатого тамъ жадеятъ поряднй чомовѣкъ не ышовъ добровѣльно. Боли российский рядъ зачавъ будовати желѣзницю черезъ Сибирь, то стгавъ робѣтнѣковъ зъ цѣлой Россіи, а понеже Хинцъ танше праюють, длатого Хинцъвъ спроваджавъ, и тымъ зле зробивъ, бо теперъ тма тьменна налѣзла Хинцъвъ и має роботу, а российский голодують.

ДОБРЫЙ КРУТЫЙ.

Жена: — Ты не дотримава вчѣра слова; говоривъ-сь, що поѣдешъ водвѣдати свого прятеля до его дому, а тычасомъ ты уиинивъ ся въ корчмѣ.

Мужъ: — Ба, я знавъ, що мого прятеля не застану въ дома, тобѣ-ко въ корчмѣ, длатого я зайшовъ тамъ, де всѣ поряднй прятель сходять ся...

— Всѣхъ языковъ (мовъ) на свѣтѣ есть 1064. По хинскій говорятъ 400 миліонѣвъ людей; по англійскій 120 мил.; по нѣмецкій до 100 мил.; по російскій 70 мил.; по французскій 60 мил.; по испанскій 50 мил.; по италійскій 35 мил.; по португальскій 25 мил.; по рускій 27 мил.

ПОЗНАТИ ПРЯТЕЛЯ ПО ЦИГАРУ.

А.: — Чи той панъ, що тобѣ давъ цигаро, есть твоимъ прятелемъ?

Б.: — Того я ще на певно не знаю, бомаъ ще цигара не спробувавъ.

— При помочи лучѣвъ Рентгена (свѣтла электричнаго) можна видѣти, черезъ стѣну, що є поза стѣною, такъ само можна видѣти черезъ тѣло и кости людскіе, що есть въ серединѣ чомовѣка.

— Сухоты и астму (душнѣсть) умѣють вже лѣчити пѣсля найповѣйшого вынайдѣния нѣмецкого д-ра Коха и то при помочи машинъ италяційныхъ до вдыхованія.

Юліанъ Копицянскій
(JULIAN KOPYCIANSKI)
424 Shamokin str.
ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнь рускій. — Найлучшй напитокъ можна ту достати, якъ: пиво на шклянкы и бутелькы, вина розмаитого гатунку, горѣвки досконалы, цигара дуже добры.

Спѣшѣть Братя Русины до своего братчика Юлька.

Выробляє братскій машлѣ, шапки, водзаны, хоругвы, униформы. Цѣпникъ и пробки выслае даромъ.

R. H. Morgan,
23 N. Main str
SHENANDOAN, PA.

НАЙЛѢПША ГРОСЕРІЯ въ Олифантъ

Ковальчикъ и Осенякъ
на River Str.

Хлопцѣ и жѣнки купуйте у нихъ а не пожалуйте.

Юрко А Прокоповичъ,
погребникъ, готельникъ, и Livery Stable.
— Галя на митинги и забавы, —
201 Jones Str., OLYPHANT, Pa.

РУССКІЙ ШВЕЦЪ
Игнатій Березикъ
— робить —
добры черевикы тано.

За роботу ручитъ.
516 E. Pine str.,
ШАМОКІНЪ, ПА.

Першій, рускій салюнь и РЕСТАВРАЦІЯ въ ПІТСБУРГѢ, ПА.

АЛЕКСАНДРА ФЕДОРЧАКА.
Має вѣтъ гачный салюнь, де можъ достати напитокѣвъ всякого рода, а при томъ утримувъ реставрацію, де можъ достати исѣляющаго лѣженя. Салюнь Алекс. Федорчакъ побѣдъ назв. "пародный готель" есть при Carson Str. No 716 мѣжъ 7 а 8 уллицею недалеко руской церкви.

Dr. F. J. Meek
Д-ръ МИКОЛАЙЧИКЪ
Cor. Shamokin and Chestnut str.

"Одинокій лѣкаръ-славянинъ на цѣлѣ мѣсто. Лѣчить всякы недуги со-вѣстно и въ короткы часѣ. Особено невѣранный лѣкаръ въ сиравахъ полоничныхъ. Говоритъ по англійскы, рускы и польскы. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора нашимъ Русинамъ."

PATENTS
promptly procured, OR NO FEE. Send model, sketch, or photo for free report on patentability. Book "How to Obtain U.S. and Foreign Patented Trade-Marks," FREE. Fairness terms ever offered to inventors. PATENT LAWYERS OF THE U.S. PATENT OFFICE. 20,000 PATENTS PROCURED THROUGH THEM. All business confidential. Sound advice. Faithful service. Moderate charges. Write to
C. A. SNOW & CO.
PATENT LAWYERS,
Opp. U. S. Patent Office, WASHINGTON, D. C.

Йосифъ Пейко
рускій готельникъ
— Cor. Commercial & Franklin Street —
въ ШАМОКІНЪ, ПА.

Запрошуе всѣхъ Русинѣвъ до себе на свѣже пиво и добру віску. Хотите добре заабыти ся, йдѣтъ до Пейка. Чекаешъ на, "стрѣтку" "зай-до до Пейка, а нѣколи не спѣзанишь ся, бо она йде по-при самѣ дверѣ.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ltd.

— ВЪ —

Shamokin, Pa.

327 Shamokin st.

Найбѣльшій рускій компанічний сторъ въ Америцѣ. Заложеныи ще въ роцѣ 1889, а теперъ побѣльшеный, украшений и на ново урядженый. Новый домъ великій, красныи, котрый компанія купила 1896 року за \$18,000 доказуе, що може компанічна работа. — Всѣ розумныи Русины належатъ до той компаніи, купують зъ своего власного стору значить, спомогають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$2000.

Заряджае нимъ:

Теодоръ Федько

Одень зъ найбѣльшихъ
броварѣвъ въ
Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСОБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишъ разъ по-коштуе сего пива, то иншого вже не хоче пияти.

Голова водъ него нѣколи не болитъ, бо есть здорове и по-живне.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

Иванъ Глова
JOHN GLOWA
(POSTMASTER)
Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякыи потрѣбнй рѣчъ до житя, якъ такожъ можна купити убраня майнерскы и звычайны.

Посылае такожъ грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и беспечно.

Продае пифкарты.

Не водъ нынѣ вже знаютъ люде солідного Ивана Глову.

T. TALPASZ
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУССКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— и —
готельничій
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалекъ руской плебаніи.

Добрыи вечеръ друже мой!

— Добрыи вечеръ, сават!

А куды такъ спѣшитъ?

— До Талпаша, братъ!

Шо за Талпашъ? Звѣди мѣтъ?

— Та-жъ краинъ нашъ милой

— У него такъ Русины

— Подкрѣпляютъ силы...

— Шо за бриндзя й пиво тамъ!

— Обходитъ ся файно!

— Обслужуе якъ братамъ!

— Танько надывчашно!

РЕСТАВРАЦІЯ и КА-
ВЪРНЯ.
* TROMETER'S *
(Тромейтеръ)
Cor. Rock & Sunbury str.
SHAMOKIN, PA.

напротив National Bank.
Снѣданя, Обѣды, Вечерѣ
Въ кождѣмъ часѣ можна достати такъ горячъ якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженъ на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окренй комнаты для родинъ. Найлучшй вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливыи напитки. Цѣна дуже мала.

Хто бы манъ деиже пра-
во най не ходитъ по поку-
пныхъ жиловскихъ "тлу-
мачахъ", але най удасть
ся до правдивого ад-
воката Вильяма Воколе-
ка. Вѣтъ залагоджуе всякы
справы въ судѣ ту и въ
старѣмъ краю. Зъ нимъ
можна розмовити ся по
рускы.

Адресъ его такий

W. Vokolek
ATTORNEY AT LAW,
502 Lackawanna Ave.
COR. WASHINGTON AVE
Scranton, Pa.

РУСКА ВУЧЕРНЯ
Игнатія Трохановского,
на Second Str.
въ Mt. Carmel, Pa.

Все свѣже и добре мясо, ковбасы, шинки, солонину и все можете купити у своего руского бучера, а то по дуже низькой цѣнѣ. Розпознать все на часть, Хвалити богато не треба, бо добре само хвалитъ ся.

ОДИНОКІЙ РУССКІЙ СТОРЪ
ЗЪ УБРАНЕМЪ НА ЦѢЛЫЙ
ОЛИФАНТЪ, ПА.

Юрія Хыляка.
Хто хоче мати добѣе и
красне убране, а ще до того
за танй грошѣ, то най йде
куповати до Ю. Хыляка, но
най не забуде взяти и гро-
шей зъ собою, бо тамъ усе
cash.

Продае вѣтъ такожъ "шиф-
карты" и посылае грошѣ до
всѣхъ частей свѣта. — Йдѣтъ
до старого знакомого!

Гавріиль Малинякъ

Гуртовный складъ
(Wholesale)
20 Market st.
SHAMOKIN, PA.

Має завсѣгды на скля-
дѣ свѣже, добре пиво въ
великихъ и малыхъ бочѣн-
кахъ зъ найлучшихъ брова-
ровъ, горѣвки и лікеры
найлѣпшого гатунку.

Братя! зашавляйте у сво-
го!

O. Murdza & Bro s

46. Second st.
MT. CARMEL, PA.
O. МУРДЗА и БРАТЯ.
Сторъ зисомотреный най-
лучшими товарамъ, спрова-
джоваными впрѣсть зъ першо-
рядныхъ складѣвъ. Живитъ
вѣтъ малже всѣхъ Русинѣвъ
въ Mt. Carmel. Продае такожъ
майнерскы одяги и посылае
грошѣ до старого краю тано,
точно, скоро и беспечно.

J. BOBKOWSKI

ПІ ЕДПРІЕМЦЯ ПОХО-
РОНѢВЪ
Высѣяе такъжъ "картинъ" на пох-
роны, крестины и весѣла по дуж-
кыиъ пѣнкахъ

300
PEARL and MULBERRY st
SHAMOKIN PA

Dr. John Szlupas

421 Penn. Ave.
SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ. Довголѣтня пра-
ктика дала ему способность стати добрымъ
лікаремъ. Лѣчитъ усѣбно всякого рода
хворобы. Має такожъ свою власну аптеку,
въ котрой виробляютъ ся дуже добры и
помощныи лѣкарства.

Розмовитъ ся по рускы,
литовскы, польскы и по
англійскы. — На цѣлой око-
лицѣ знаютъ добре Шлюпаса.

Dr. S. Blumberg,

1716 Carson str.
Pittsburg, Pa.

Кождый то знае, що въ Америцѣ
шукать за такимъ докторомъ, ко-
трый окончивъ свои науки въ ста-
ромъ краю. Д-ръ Шлюмбергъ выивъ
ся за лѣкаря на університетѣ въ Вар-
шавѣ, а зложивши испитъ державный
въ Філадельфіи, осявъ въ Пітсбургъ.
Дуже добрый докторъ. Розмовити ся
можна по рускы, нѣмецкы, англійскы
и польскы.

РУССКІЙ КРАВЕЦЪ.

Въ Шамокінъ, Па. мѣшкае
рускій кравецъ
ПЕТРО КУЗМІЧЪ,
146 Lincoln str.

Робить вѣтъ всякыи
убраня мужскыи
складно и дешево.
Хто у него замовить
убраня, нѣколи того
не пожалуе.

Учѣте ся, братя мои!

Думайте читайте,

И чужому научайтесь,

И своего не пурайтеся!

Т. Шевченко.

Всюды иъвечить ся правда,

Всюды пануе брехня,

Въ нашихъ лишь сердцахъ, о братя,

Най не повстане вона!

Ив. Франко.